

KERSTSPECIAL 2015

VERHALENBUNDEL - JONG TALENT - OUDE KLASSIEKERS

Het Is Koers!

KERSTSPECIAL

2015

**bundel van
wielerverhalen
van liefhebbers
voor liefhebbers**

Alle verhalen in deze bundel verschenen eerder op
www.hetiskoers.nl

© 2015 Het Is Koers

Samenstelling © [Tom Enthoven](#) & [Sander Peters](#)

Vormgeving © [Tom Enthoven](#)

Eindredactie © [Sander Peters](#)

Foto omslag © [Cheeky Peloton](#)

VOORWOORD

Met de feestdagen voor de deur en weinig wielerschoon in de nabije toekomst om naar uit te kijken, is er niets lekkerder dan languit op de bank of in de luie stoel terug te blikken op het fantastische wielersjaar 2015.

Een jaar waarin Tom Dumoulin hard viel en groots opstond, waarin een sympathieke sloopkogel van Duitse makelij Parijs-Roubaix won en waarin Peter Sagan na een belachelijke zomer vol wonderlijke tweede plaatsen zich tot de mooiste wereldkampioen ooit troonde.

Naast deze voor de hand liggende hoogtepunten zijn er natuurlijk nog talloze andere mooie wielerverhalen te vertellen. In deze bundel vind je een selectie van de beste, mooiste en meest indrukwekkende verhalen die in het afgelopen jaar op hetiskoers.nl verschenen. Van persoonlijke trimofen en leed op mythische bergflanken tot heldenvereringen en verlangens naar de koersdagen van weleer; met deze bundel droom je de wielersarme winter weg. Het Is Koers wenst je fijne feestdagen en een heerlijk wielersjaar 2016 toe.

INHOUD

Geen zin in de omloop
De Muur huult
De val van Marco Pantani
Het einde van een Ventoux-obsessie
De droom van Juan Pablo Villegas
De val van Marcel Aregger
Dromen over Peto
De Ventoux is geen wielerpiste
Et alors?, ethiek met de Franse slag
De freakshow van Floyd Landis
De Stelvio: Sterven in Stijl (1)
De Stelvio: Sterven in Stijl (2)
Een monster op de Hautacam
Anderhalve meter op kop gereden
Wielersboeken cadeautips
Dankwoord

GEEN ZIN IN DE OMLOOP

door: Joost-Jan Kool

Anders dan andere jaren keek ik als een berg op tegen het moment dat het wielerseizoen met De Omloop Het Nieuwsblad - of Het Volk, wat mij betreft, what's in a name - dan echt van start zou gaan. Alsof er ijs groeide in de sloten, schaatsers verwachtingsvol hun ijzers slepen en ik hoopte op dooi. Misgunde ik al die liefhebbers, die in blijde verwachting uitkeken naar het moment dat een vers peloton als een kleurige krokus uit de Noord-Europese wintergrond zou steken, het ultieme plezier van een herrijzend seizoen?

Enigszins beschaamd moest ik die vraag bevestigend beantwoorden.

Ergens hoopte ik op sneeuw. Net als in 2004. Op beelden van volgauto's die verstopt onder een dik pak sneeuw stonden te wachten op betere tijden. Van renners in trainingspakken die verveeld ronddoelden in het hotel. Iemand mikte een sneeuwbal richting een verzorger. Leuk voor het filmpje dat verder weinig om het lijf had. Een enkeling probeerde de besneeuwde wegen op de fiets te trotseren. Na enkele kilometers bleek de rollenbank in de kelder van het hotel het enige alternatief. De winter had een duidelijk statement gemaakt. Vlaanderen was nog niet klaar voor de koers. De verlossing liet nog even op zich wachten.

Nu echter was het koud en zwaar bewolkt, maar sneeuw ging er niet komen. De Omloop wel. Of ik het nu wilde of niet. Die drempelvrees had overigens alles te maken met mijn angst voor de naderende confrontatie. Die van de beelden van scherp afgetrainde mannen met diepgebruinde, glimmende poten tegen het beeld van mijn lichaam dat ik eerder die morgen na de ochtenddouche in de beslagen spiegel van de badkamer bekeken had. Daar stond een vader, een ijverige klusser, maar zeker geen coureur. Over mijn lichaam was een dun laagje vet gekropen, mijn benen waren behaard en mijn

kaaklijn wazig als een licht bewogen foto.

De oorzaak lag dicht bij mezelf; niet getraind, Ullrichwinter doorgemaakt. Excuses genoeg: ziek geweest, verbouwing, zieke kinderen en ga nog maar even door. De realiteit was dat de discipline er geen moment was geweest. Dat ik 's avonds, wanneer ik wel tijd had, de bank verkoos boven de rollenbank of met lampjes voor en achter de weg op door de kou. Het zou er wel van komen, als het warmer werd, als de agenda het weer toeliet. Ik had me in slaap laten sussen door de talloze excuses die ik langzaam maar zeker als de waarheid was gaan beschouwen. Ze waren als de snooze-knop van mijn wekker waarop ik net zolang bleef drukken totdat het te laat was en de klok geen genade meer bood.

Andere jaren was het de ultieme beloning voor een winter lang hard trainen: op de morgen voor de Omloop nog even de puntjes op de i plaatsen waaraan een winter lang geschreven was. En net voordat ik met gloeiende benen van de fiets stapte, sloot ik heel even de ogen, inhaleerde diep de koude lucht en rook dan dat heerlijke vleugje lente dat ergens in het grauwe zwerk ronddartelde als een pasgeboren lam in de wei. De tuin was nog leeg, de bomen kaal, maar het einde was in zicht. In de verte floot een vogel, een groen puntje boorde zich door het zwarte hout. De winter zou spoedig wijken. De dag dat de zon voor het eerste op mijn blote benen zou prikken, de beloning voor alle winterse labeur, was in aantocht. Het was nog een keer diep ademhalen, tanden op elkaar en nog heel even doorzetten.

Daarna was het languit op de bank. Af en toe spande ik mijn spieren die zwanger van verwachting opbolden onder mijn gladgeschoren huid. En wanneer de finale begon, trakteerde ik mezelf op een speciaal voor deze middag aangeschafte trappist. Het smaakte prima, zeker met het vooruitzicht dat ik volgende dag mijn geluk zou ontlenen aan precies hetzelfde recept, met die kanttekening dat de renners nu van Kuurne naar Brussel en weer terug koersten en de nieuwigheid er al weer af was.

Maar dit jaar strafte ik mezelf. Precies op het moment dat het magische geluid van klapperende helikopterwieken voor het eerst mijn woonkamer binnendrong, stapte ik op mijn fiets. Een paar weken daarvoor had ik een uurtje gereden, zonder overtuiging, als een man die een vrouw zonder passie bemint. Na afloop kon ik er niet meer toe komen mijn materiaal te kuisen. Een gebaar van minachting richting de fiets die mij zoveel gegeven had. Alles piepte en kraakte, net als mijn lichaam en geest, gebroken door maandenlange

lamlendigheid. Met de ijskoude wind op mijn bolle kaken draaide ik de polder in.

De hemel boven mijn hoofd trok langzaam dicht, de temperatuur daalde nog harder dan mijn moraal en de bank wenkte verleidelijk. Ik was er klaar mee, geen talent, geen moraal en ook nog eens ijskoud takkeweer. De lente leek nog verder verwijderd dan een overwinning in de Ronde van Lexmond. Ik kneep mijn remmen dicht, zette voet aan de grond en dacht aan Harm Ottenbros en hoe heerlijk het moest zijn, om net als hij, mijn fiets voorgoed het water in te flikkeren. Wat zou ik mezelf nog langer kwellen. Ik trok een streep door alles waarvoor ik ooit voor het eerst in de winkel van Gerrit Plieger stond. Verwachtingsvol tussen de karretjes die ik betalen kon.

Het was klaar.

Opeens flitste er een renner voorbij. Hij keek om, hield zijn benen stil en riep dan verbaasd mijn naam. Hij was nog altijd afgetraind, zijn heupbotten staken als kapstokken door zijn lycra broek. Ik bekeek zijn krachtige onderrug en mooie slanke kuiten.

‘Wat sta je hier te doen?’ riep hij en ik dacht aan de criteriums die we samen reden. Ik had hem zeker twee jaar niet gezien.

‘Rem zat vast,’ riep ik, ’maar al weer opgelost.

Ik voelde dat hij mij bekeek.

‘Lange training?’

Ik haalde mijn schouders op.

‘Je kunt mee. Ik doe wel blokken’.

Even later reden we twee aan twee over de dijk. In de verte prikte er een zonnestraal door het gesloten dek. Hij vertelde dat hij wel gewoon moest trainen.

Daarna volgde een opsomming van kilometers en de koersen waarin hij de

komende tijd voor de winst ging rijden. Ik had me aan hem opgetrokken, ooit, toen ik met koersen begon. Hij schreeuwde mij naar voren, belde op als hij ging trainen, maar bovenal leerde hij mij dat een coureur er nooit en te nimmer is; tevredenheid was het einde.

Had ik zo iemand nodig? Miste ik de intrinsieke kracht, de zelfdiscipline om een echte wielrenner te zijn? Ik voelde dezelfde sensatie van jaren terug. Verlieft op de koers, de geuren, de geluiden, de pijn die zalig door de benen kroop. Ik nam me voor alles te geven voor die fiets. De sensatie van een stormachtige progressie.

In mijn hoofd draaiden we de lange Munte op. Om ons heen lag het land leeg en grauw onder een Van Ruysdaelhemel vol buiteland grijs. Direct naast de klinkerweg lag een greppel van gras. Er stonden mensen op de smalle grasrand direct aan de weg, sommigen in wielertenuue. Ze klaptten in hun handen of riepen iets. Het drong niet tot me door. Op een aantal plaatsen stond een auto geparkeerd. Sep Vanmarcke trok door alsof de duivel op zijn hielen zat. Het kaf vloog op in de wind. We waren nog maar met drie. Hij bleef maar versnellen en ik wist dat ik niet mocht lossen. Hoeveel kilometer was het nog naar de meet?

Mijn wereld verkleinde zich tot dat wiel voor mijn neus. Geen andere rollen, geen andere opdrachten; dat wiel dat vlak voor mij over de stenen dokkerde vormde mijn wereld, mijn universum.

Mijn keel voelde aan alsof ik een rol schuurpapier probeerde op te eten, mijn benen jankten van ellende, maar ik voelde me gelukkiger dan ooit. Ik had iemand nodig om die deur eens dicht te smijten, die drempel van pijn te passeren die toegang gaf tot een heerlijk wereld waarin alles overzichtelijk was. Een oergevoel, een lichaam, een fiets en verder niets.

Het elleboogje verstoorde mijn roes. Ik probeerde het te negeren, maar voelde de morele verplichting om een bijdrage te leveren aan deze vlucht. We vielen stil als een ongemakkelijk gesprek, de roes verdampte en mijn maatje zei:

‘Werk aan de winkel’.

Daarna reden we twee aan twee tot het volgende blok en praatten over vroeger,

over die en die, wie er gestopt waren, wie er nog koersten, over valpartijen en die ene dag dat alles als een puzzelstuk op zijn plek zou vallen. Daarna volgde nog twee blokken vol intense pijn en onbeschrijfelijk geluk.

‘Bedankt voor de les!’

‘Ik bel je!’

Hij ging recht en ik links.

Een dag later zag ik vanaf mijn bank, rozig van de morgen kou en een mooie trappist, Mark Cavendish spurten naar de winst in Kuurne.

DE MUUR HUILT

door: Leo Aquina

‘4 April, Stille Zaterdag (Paaszaterdag)’ Op de deur van de Kapel op de Muur van Geraardsbergen hangt een papieren A4-tje met het programma rond de Paasdagen. Er is niemand. Op de Oude Kwaremont en de Paterberg zwoegen 16.000 toerfietsers zich een weg naar boven. Op de Markt in Oudenaarde is muziek en bier. Vlaanderen viert de Ronde, maar in Geraardsbergen gebeurt helemaal niets.

Als ik met de auto bij de Abdijstraat aankom, op zoek naar de plek waar de Ronde van Vlaanderen in vroeger tijden haar orgastisch hoogtepunt beleefde, stuit ik op een bordje: ‘Omlegging’. De straat is opgebroken en ik besluit mijn pelgrimage naar de Muur lopend voort te zetten. Bijna aan het begin van de eigenlijke Muur aangekomen, loop ik tegen een hekwerk aan. ‘Archeologische werkzaamheden’, staat erop. Zouden ze hier op zoek zijn naar de zweetdruppels van Peter van Petegem? Of ligt er tussen de kasseien nog tastbare heldenmoed van Tom Boonen? Misschien tracht men hier alsnog bewijs te vinden voor het motortje in de fiets van Fabian Cancellara?

Ik loop verder naar boven en word gepasseerd door een man op een racefiets. Geen flitsend carbonmonster, maar een fraai stalen diamantframe. Archeologische werkzaamheden. Langs de Muur staan gedichten van Willy Verheghe en op fraaie plakaten wordt de geschiedenis van de Ronde uit de doeken gedaan: “De hel voor de renners, de hemel voor supporters. Geraardsbergen davert als de karavaan door het centrum dendert.’

Op de top lees ik het laatste plakkaat: “Als er gekoerst wordt, is de Muur een zinderend circus. Dan davert de berg onder het gekrijs van publiek en gekreun van de renners. Maar er is ook een stille Muur.” Op die stille Muur sta ik vandaag, een dag voordat de profrenners hier alweer voor het vierde jaar niet

langs zullen komen in de Ronde van Vlaanderen.

“Bent u een liefhebber van de koers?” Ik vraag het de waard van een taveerne in Geraardsbergen als ik na mijn wandeling achter een melancholische pint zit. “De koers?” Hij maakt een achteloos gebaar, maar het vuur spat uit zijn ogen. “Nee meneer, de koers volg ik niet meer. Het is niet omdat ze hier niet meer komen, nee. Het is het geld. Ze hebben de koers gekocht in Oudenaarde. Let op mijn woorden, over een paar jaar moet je betalen om langs het parcours te mogen staan. Nee, de koers is de koers niet meer.”

Morgen sta ik langs de weg zie ik de renners twee keer voorbij komen op de Oude Kwaremont. Ik kijk naar buiten. Het miezert. Geraardsbergen is stil. En de Muur? De Muur huult.

DE VAL VAN MARCO PANTANI

door: Joost-Jan Kool

Met de wetenschap van nu hebben de beelden bijna iets lugubers. Namen uit een bezwaard verleden schieten voorbij: Ivan Gotti, Roberto Heras, Richard Virenque. Ik zie een pezige man in een roze pak. Hij bestijgt de flanken van de Alpe di Pampeago op een manier die doet denken aan een insect tegen een muur. Spottend met de zwaartekracht, spottend met zijn concurrenten rijdt hij richting de eeuwige roem die op de streep voor het grijpen ligt. Zijn bruinverbrande, kale hoofd glimt in de zon. Een aura van succes. De glans die hen die bewonderd worden, steeds omringt. Een schijnwerper ook die elke stap, elke trap uitvergroot tot nieuws. Zelfs wanneer er helemaal niets gebeurt.

Het is slechts de buitenkant.

Een pakketje schroot met een dun laagje chroom.

Achter de successen, achter de wielrenner, schuilt een mens. In het hoofd schemert het al. Nog even en dan valt de nacht. Een psyche grillig als de gebergten waar hij zijn faam verwierf. Zijn lichaam is gemaakt is om mee te klimmen. Zijn geest echter trekt hem omlaag. De piraat, de olifant, Marco Pantani. Slachtoffer of bewust deelnemer aan een spel tot over de grens? De overwinningen die hij aan de ketting van zijn leven reeg, worden vervangen door schandalen. De pieken en vooral de dalen vlakt hij af met troep die hem steeds verder van het leven trekt.

Hij staat voortdurend op de pedalen. Een grote plaat. De blik gericht op het asfalt onder hem. Langs de weg kolkte de menigte. De tifosi. Ze juichen hem toe, rennen met hem mee, willen hem aanraken, bewonderen hem. De wielrenner, de man met succes, het grote idool.

In zijn lijf hopen de demonen zich op als een samenpakkende donderbui na een snikhete dag. Hij lijkt wel bezwaard die laatste meters richting de meet. Alsof hij ergens al weet dat het hierna alleen nog maar bergafwaarts zal gaan.

Hij staat op de rand. De roze trui, de girowinst dwarrelt boven het ravijn. De roem is voor het grijpen. Hij strekt zijn armen, een stapje extra naar de rand. De grond onder zijn voeten brokkelt af. Een vrije val begint. Meer dan 50, het meest hypocriete getal uit de geschiedenis, luidt het verdict.

Hoog spel.

Gegokt en alles verloren.

Het dal dat volgt is diep en heel soms is er nog een sprankje hoop. Grip op de massieve wand, een steen die even houvast biedt, het ongewenste geschenk van Lance Armstrong op de Mont Ventoux. Schichten uit het verleden, stuiptrekkingen van een stervende held. Het gesteente brokkelt af. Hij werkt, hij vecht, maar het is allemaal tevergeefs. Af en toe schreeuwt hij omhoog. Richting de mensen die boven op de berg zijn lijdensweg aanschouwen. Hij voelt zich een slachtoffer. Vermoord door de media. Een prooi van de niets ontziende dopingjacht.

Op 14 februari 2004 laat hij los.

Voorgoed.

Marco Pantani stort de diepte in.

HET EINDE VAN EEN VENTOUX-OBSESSIE

door: Leon Geuyen

2.00.15 uur. Het staat er echt. Vijftien seconden. Ik godver even hardop, maar moet even daarna ook glimlachen. Dit is een goed verhaal, denk ik bij mezelf.

Ik had tegen wie het maar wilde horen aangekondigd dat mijn fietsdoel dit jaar heel duidelijk was: binnen twee uur de Ventoux oprijden. Dat leek haalbaar. Ik had de hele winter doorgefietst, was een paar kilo afgevallen, had een prachtige lichtere fiets geregeld bij Canyon en meer van dat soort marginal gains.

In juni was ik met een stel fietsvrienden naar het Sauerland getrokken voor een klimweekend. Waar ik andere jaren tot de tweede garnituur behoorde, kwam ik nu stevast als tweede of derde boven op de vriendelijk glooiende Sauerlandse heuvels. De klimmetjes lagen mij kennelijk goed. Of ik was in vorm. Of ik had toevallig goede benen. Maakte ook niets uit, het was ontzettend goed voor mijn zelfvertrouwen, in aanloop naar de Ventoux.

Direct na mijn Ventoux-beklimming plaats ik, terwijl ik nog op het richeltje op de top zit, een bericht op Facebook. Dat ik de hele winter door heb getraind om de Ventoux in twee uur te beklimmen en dan dit... De reacties variëren van bemoedigend ('2.00.15 is voor mij 2 uur') tot cynisch ('Kunnen we niet gewoon concluderen dat je gefaald hebt?'). Ik neem me meteen al voor nog een keer naar boven te fietsen.

Een week en een dag later word ik 's ochtends om zes uur wakker. Met een licht ongerust gevoel, in de wetenschap dat ik vandaag nog een keer de Reus van de Provence oprijd. De rest van de familie bezoekt de wekelijkse markt in Bédoin, terwijl papa zich uitslooft. We spreken af dat ze ongeveer twee uur na vertrek op de top staan om mij daar te zien arriveren. Vandaag bedwing ik de Ventoux alleen, zonder fietsmaten. Hoewel, alleen? Zoals elke dag in de

zomervakantie stikt het op de weg omhoog van de fietsers. Sommigen goed getraind, anderen duidelijk niet. Ergens tussen die twee polen bevind ik me.

Ik heb mijn fietscomputertje gestart toen ik wegreed op de parkeerplaats en weet dus niet wat de tussentijden op mijn computertje waard zijn. Bovendien weet ik niet precies waar de 'officiële' Ventouxbeklimming begint, dus ik heb eigenlijk niets aan mijn tellertje. En toch laat ik me er ongenadig door opfokken. Dat komt door de aanduiding 'gemiddelde snelheid'. Ik weet dat ik ongeveer 20 kilometer moet overbruggen en aangezien ik een beetje kan hoofdrekenen weet ik dat ik dus gemiddeld 10 kilometer per uur moet halen.

Het eerste deel van de Ventoux is relatief makkelijk. De snelheid blijft boven de 15 km/u, het lijf doet nog niet al te veel pijn en kan wennen aan het constante klimmen. Zo nu en dan kijk ik naar links, waar ik het beroemde observatorium in de verte al zie liggen. Ik haal wat fietsers in en moet mezelf soms even terugfluiten. Niet te snel van start gaan, dat heb ik in zes Ventouxpogingen al vaker bekocht met een heuse parcheggio in de laatste kilometers.

Na de haarspeld bij Saint Estève begint de echte ellende. Het bordje Forêt Communale de Bédoin heeft een vernietigende uitwerking op mijn longen en benen. Alhoewel, het kan ook gewoon het stijgingspercentage zijn. Vanaf hier is het tien kilometer op de tanden bijten; het wordt nooit vlakker dan 9 procent.

Voor me fietst een Belgische man die zijn familie heeft meegenomen. Vrouw en twee dochters rijden per auto steeds een stukje vooruit, stappen uit om te juichen voor papa en gaan naar de volgende parkeerplek om het ritueel daar te herhalen. Het lijkt of ik kilometerslang op exact dezelfde afstand achter de Belg blijf rijden. Ik kom geen centimeter dichterbij en dat valt ook zijn gezin op: na verloop van tijd beginnen ze ook voor mij te supporteren. 'Allez hein! Courage!'

Het zijn Walen, ik zie op het nummerbord dat hun garage in Namen zit.

Door het bos fietsen betekent af en toe stoppen met trappen om de constante druk op de benen te verlichten. Op die momenten is het alsof ik omval. Mijn tellertje geeft een snelheid van 6 km/u aan, en meteen spookt het door mijn hoofd: dit is te sloom, zo ga ik het niet halen. Ik probeer mijn tempo te

verhogen en hou dat exact vijf tellen vol. Daarna zet het lichaam een paar seinen op rood en moet ik weer terug naar mijn oude tempo. Zo voelt verzuring. Mijn Canyon heeft een 34×28 als kleinste verzet. Ik heb nu spijt dat ik geen 30 heb laten montereren. En wat duurt dat bos lang, lang, lang.

Maar hé: ik kruip langzaam naar mijn Belgische vriend toe. De begroeiing langs de weg wordt spaarzamer en ik weet dat ik nu bijna bij Châlet Reynard ben. Ik kan de Belg al ruiken en haal hem vlak voor het restaurant in.

Wat een triomf.

Voor ik ooit op een racefiets stapte, kon ik me niet voorstellen dat er een groot verschil is tussen 9 procent en 7 procent stijging. De eerste keer op de Ventoux begreep ik dat ineens. Die 7 procent vlak na Reynard voelt als een vlakke weg. Als een makkie. Het tempo schiet omhoog, de moraal stijgt waar het stijgingspercentage daalt.

Ik kijk weer wat vaker op mijn fietscomputertje, zie dat het gemiddelde nog boven de 11 km/u staat en put daar moed uit. Ik weet ook dat ik niet te vroeg moet juichen, want die laatste 6 kilometer in het maanlandschap waren tot nu toe altijd zwaar. Beter gezegd: ik ging er altijd stuk. Dat moet me nu niet overkomen, want dan kan ik fluiten naar mijn doel: op de top in twee uur.

Nu speelt zich in mijn hoofd een richtingenstrijd af: moet ik nu ik me nog redelijk fris voel het tempo opschroeven om het gemiddelde hoog te houden of moet ik me sparen zodat ik straks niet kapot ga? Een mens kan zich maar ergens druk over maken op de fiets. Genieten van de omgeving? Ben ik niet mee bezig. Ik stoemp door, voel mijn knieën (nou en? ik moet die twee uur halen). Ik reken duizend keer uit hoe lang ik nu over elke kilometer mag doen. Haal ik dat? Ja, het zou kunnen. Maar omdat ik niet weet waar de klim echt begint (volgens Strava) is die berekening feitelijk ook zinloos.

De bochten in het kale landschap lijken op elkaar en ik kan na zes pogingen nog steeds niet goed bepalen waar ik nu precies ben. Komt na deze bocht het Simpsonmonument al? Nee kut, nog niet. Na elke bocht kan ik wel even wat meer snelheid maken. Het lijkt of ik minder stuk zit dan anders. Net als ik dat soort optimistische gedachten toelaat, word ik ingehaald door een fitte sportvrouw die me pesterig hard voorbij rijdt. En ze zegt ook al zo kwiek 'bonjour' in het voorbijgaan.

Komt vast vanuit Sault.

Ik herpak me en ga nog één keer op de trappers staan. Dan zie ik dat ik toch nog onverwacht snel op twee bochten van de top rijd. Ik kijk uit een ooghoek naar mijn tellertje en zie dat die nog steeds op een gemiddelde van meer dan 10 km/u staat. Ik ga het halen. Toch? En zo meteen op de top zie ik vrouw en kinderen. Ik glimlach nog even naar de fotografen die hollend een visitekaartje in mijn zakken stoppen en maak me op voor die steile laatste bocht. Ik pers er zelfs nog een sprintje uit. Laat ik vooral ook ver genoeg doorrijden. Straks zegt Strava dat ik het segment niet heb afgemaakt. Tegenover het souvenirwinkeltje stop ik en zet ik mijn fietscomputertje stil. Minder dan twee uur, zegt-ie. Vanaf de parkeerplek in Bédoin.

Ik juich van binnen. Maar ik geloof het pas echt als het straks op Strava staat.

Waar is mijn familie? Ik stuur een sms. Waar zijn jullie? Ik sta op de top. Antwoord. Wij ook, hebben net de auto geparkeerd. Vijftien seconden te laat, denk ik cynisch. Ze hebben me niet zien aankomen, maar komen nu naar me toe lopen. Zoals ik het me had voorgesteld.

Ondertussen frummel ik wat met mijn iPhone, ik wil mijn rit uploaden en weten wat mijn 'officiële' (haha, hoezo officieel? wat maak ik mezelf wijs?) tijd is. Maar natuurlijk heb ik precies op dat moment geen bereik en kan ik niks uploaden. Minutenlang geen ontvangststreepje te zien hier. Merde.

Omdat mijn vrouw het eng vindt om zelf naar beneden te rijden, trek ik gympies aan en ga achter het stuur van de auto zitten. Ik geef haar mijn telefoon met de opdracht elke tien seconden een poging tot uploaden te doen. Na een bocht of zes – ik houd tijdens het dalen het scherm van mijn telefoon in haar hand stiekem in de gaten – heeft ze bereik en kan ze uploaden. Met 3G, dus al te rap gaat dat niet. Het duurt nog anderhalve minuut tot ze meldt dat de rit erop staat. Het valt nog niet mee haar uit te leggen hoe ze segmenten moet opzoeken en welk segment ik dan wil zien. Tot ze plompverloren zegt: 1.54.47.

Wát? Heb ik echt zes minuten van mijn PR afgereden? Wow. In totale euforie rijd ik de auto naar beneden. Wat er in de auto gezegd wordt hoor ik niet meer. Ik hoor alleen mezelf, als ik zeg:

‘Nu ben ik klaar met die Ventoux.

Denk ik.’

DE DROOM VAN JUAN PABLO VILLEGAS

door: Mariska Tjoelker

Dromen zijn mooi, ze stuwten ons voort en hielden de wereld gaande. Zonder dromen geen streven, zonder dromen geen mooie verhalen over de dunne scheidslijn tussen net wel en net niet, geen schitterende avonturen in oorden waar niemand je kent.

Dromen van het onvoorstelbare, dat deed Juan Pablo Villegas ook. Met een nog snel dichtgeritst truitje en de armen omhoog de streep over, hoe vaak oefende hij erop als hij dacht dat niemand hem zag? Hoe vaak stelde hij zich voor dat zijn familie zich in Colombia rond de televisie schaarde terwijl hij in het verre Europa als mogelijke winnaar van de koninginnenetappe werd getipt? Een interview na de finish, het zweet dat de handdoek zwaar maakt, de journalist die hem vol bewondering zou aankijken: dit is er een! Een winnaar, een glanzende parel voor zijn land, een schitterende diamant voor zijn familie. En hij haalt het allemaal uit zichzelf, uit zijn eigen lijf, uit zijn eigen droom.

Dit is het verhaal van Juan Pablo Villegas, gebaseerd op twee lange interviews: A calm mind and clear conscience in the midst of an ongoing storm (februari 2015) en Threats and the end of a dream (juli 2015). Beide interviews zijn van het Amerikaans-Colombiaanse blog Alpsandes.com.

Juan Pablo Villegas droomt van een leven als wielrenner. Als klein mannetje werkte hij zij aan zij met zijn vader op de koffieplantage van de familie en zijn vader vertelde hem verhalen over wielrennen. Over de Tour de France. Over mannen als Herrera en Parra. En Juan Pablo luisterde, probeerde zich voor te stellen hoe dat eruit zag: mannen op racefietsen, fladderend van berg naar berg in het verre Europa. Tot hij op een dag tv zat te kijken en op een verslag van de Tour de France stuitte. Nee, het leek op de verste verte niet op wat hij zich had voorgesteld. Het was mooier. Veel mooier. Zo oneindig veel mooier. Niet dat

hij toen meteen begon te dromen van een leven als wielrenner – de droom had nog wat aanlooptijd nodig. Het was genoeg dat hij zich wielrenner voelde, op de aftandse mountainbike die zijn vader voor hem kocht. De koers verzon hij erbij en de arbeiders op de koffieplantage waren het publiek dat langs de kant van de weg stond te juichen.

Tot iemand hem uitnodigt voor een echte wedstrijd. Een wielersfanaat uit de stad zorgt ervoor dat hij een echte fiets en echte koerskleding krijgt en met zijn steun komt Juan Pablo uiteindelijk in Medellin terecht. Daar wordt hij opgepikt door de jeugdploeg van Orgullo Paisa, waar ook Rigoberto Uran fietst.

Juan Pablo's droom begint wat vorm te krijgen.

In 2011 ondertekent hij zijn eerste profcontract, bij Colombia Es Pasion – een ploeg die later als 4-72 Colombia verder zou gaan en nog weer later Manzana Postobon gaat heten. Nairo Quintana is een van Juans ploegmaten bij 4-72. Het is een ploeg die zich vanaf het begin sterk tegen doping uitspreekt en een flink deel van het budget besteedt aan dopingbestrijding en een biologisch paspoort voor de eigen renners. Daardoor is het niet de meest populaire ploeg, maar Juan Pablo voelt zich er helemaal thuis. Het harde werken op de koffieplantage heeft hem sterk gemaakt en hij doet het goed, puur op zijn fysieke macht. Dat er om te winnen ook nog ploegentactiek en focus nodig zijn, dat ontdekt hij pas later. En hij ontdekt meer. Hij ontdekt dat hij en zijn ploegmaats door veel andere Colombiaanse ploegen worden uitgelachen als ze in eigen land koersen. Hij ontdekt dat de beste renner uit zijn ploeg tijdens een etappe in de Vuelta a Colombia zo maar op twintig minuten wordt gereden. Dat de jongens uit zijn ploeg in die Vuelta a Colombia geen platte prijs rijden, zelfs niet in de top-10 voorkomen, en dat terwijl ze buiten de grenzen wel voor de prijzen meedoen. Hij ontdekt dat de Colombiaanse wielersmedia daar dan weer geen verslag van doen. En hij ontdekt ook dat de wielersmedia in ieder geval voor een deel in de lucht worden gehouden door bedrijven die ook wielersploegen sponsoren. Inderdaad, diezelfde ploegen die in koersen als de Vuelta a Colombia zo buitenaards goed rijden.

Juan Pablo's droom loopt wat krasjes en deukjes op.

Hoewel hij door andere ploegen wordt begeerd, blijft Juan Pablo voor 4-72 rijden; hij is ervan overtuigd dat zijn droom hem alleen geluk en succes zal

opleveren als hij eerlijk blijft. Met roem en geld heeft zijn droom niets te maken.

Maar in december 2014 houdt zijn ploeg ermee op. Het Colombiaanse wielerblog Ruta del Escarabajo ontvangt een berichtje van Juan Pablo:

“With our DNA intact, our blood completely clean and our conscience clear, we rose above with courage, brought about by knowing that we were the only one working honestly and justly. All this while the biggest frauds enjoy our sadness at this time. But I know their conscience is far from clear, to the point that they are scared to sleep at night with the lights off. I would rather leave cycling, than to fall in the hands of evil.”

Juans Pablo's droom. Ach, Juan Pablo's droom.

Juan Pablo verlaat de wielersport. Ja, hij krijgt aanbiedingen. Maar het zijn aanbiedingen van Colombiaanse ploegen, en hij weet veel te goed wat zijn handtekening dan zou betekenen. Nee, dan liever met pensioen, op zijn achtentwintigste.

Toch zit hij begin 2015 weer op de fiets. SmartStop heet de ploeg waarvoor hij tekent. Een Amerikaanse ploeg, jazeker en daar wil Juan Pablo zichzelf en de wereld laten zien wat hij kan. Op z'n Juan Pablo's: puur en eerlijk.

Juan Pablo's droom borrelt, bruist en zindert.

Tot 1 juli 2015. Woensdag 1 juli 2015.

Op die woensdag komt er een definitief einde aan het wielerven van Juan Pablo Villegas. Niet omdat hij niet meer droomt. Niet omdat hij een onoverkomelijke blessure heeft opgelopen. En nee, ook niet omdat hij net niet goed genoeg is.

Juan Pablo Villegas stopt omdat hij wordt bedreigd. Omdat er mensen zijn die vinden dat hij te veel heeft verteld. Omdat de Colombiaanse wielerbond hem ervan beschuldigt het Colombiaanse wielrennen te besmeuren. Omdat diezelfde wielerbond hem met klem heeft verzocht zijn woorden terug te nemen, omdat die woorden de nationale wielersport geen goed doen. Omdat

zijn vrouw zich niet meer veilig voelt. Omdat hij anonieme berichten krijgt met het advies altijd achterom te kijken. Omdat een bepaalde renner naar zijn ploegleiding is gestapt met de boodschap dat hij, Juan Pablo, nooit meer zal winnen; ze zullen hem desnoods van zijn fiets gooien.

Juan Pablo's droom.

Spijt? Nee, hij heeft geen spijt. Verdriet, ja. Maar geen spijt; hoe zou hij spijt kunnen hebben van zijn trouw aan zijn eigen principes? Hij heeft zijn droom nagejaagd, maar zich nooit door zijn droom laten opjagen. En daar is hij trots op.

Juan Pablo Villegas is terug op de koffieplantages, de plek waar zijn wortels liggen. In koffie ligt zijn toekomst, liefst nog in de export van koffie. Dat is het doel waarvoor hij 's morgens de dekens opzij slaat en weer een nieuwe dag in ogenschouw neemt.

DE VAL VAN MARCEL AREGGER

door: Ivo Pakvis

Daar zat Rudiger Selig in Dwars door Vlaanderen. Bek vol modder, koers naar de klote, alle reden om zich eens even goed kwaad te maken over omstandigheden waar hij niets aan kon doen. Maar er waren dringender zaken. Op de grond lag Marcel Aregger en Marcel Aregger reageerde even niet meer op prikkels van buitenaf. En dat woog zwaarder dan welk modderbad en welke onthoofde ambities dan ook.

Zo af en toe wordt het wielrennen opgeschrikt door de val van een renner die niet meteen scheldend opstaat, of kermend blijft zitten. In beide gevallen is het vervelend voor de renner, maar zijn ze in ieder geval bij kennis. Direct reageren op je val betekent dat je wakker genoeg bent om te beseffen wat er zojuist is gebeurd. Zelfs toen Loren Rowney in de Ronde van Drenthe zo krankzinnig onderuit getrokken werd, was daar in ieder geval een directe reactie. Ze had verschrikkelijk veel pijn, maar ze was er nog.

Renners die na het contact met het asfalt even niks doen, het is een vreselijk beeld. En toen Rudiger Selig zijn collega daar zo zag liggen, was dat kenmerkende wielrenners-doorzettingsvermogen even weg. Renners kunnen hun been breken na een val en direct weer op de fiets stappen, Wout Poels stapte na dé val op met een compleet verwoest binnenste en reed tien kilometer door, voordat hij alsnog van zijn fiets droop. Maarten Tjallingii reed een etappe uit met een gebroken heup. Een wielrenner laat zich over het algemeen niet uit het lood slaan door een smak tegen de grond.

Maar er zijn omstandigheden waarbij een renner de fiets even in de greppel laat liggen, omdat er iets belangrijkers aan de hand is dan zijn eigen ambities. In Dwars door Vlaanderen lag een bloedende Marcel Aregger op de grond. De hand ongemakkelijk onder het lichaam gepositioneerd, zoals de weggegooide

knuffel van een peuter. Aregger bloedde en reageerde even nergens meer op. Rudiger Selig was direct bij zijn collega. Gedrenkt in modder, gelijk een veldrijder op zijn meest verschrikkelijke dag, maar enkel oog hebbend voor het lot van de man op de grond.

Het maakte niet uit van welke ploeg hij was, het maakte niet uit wiens schuld de val was. Hier lag iemand die hulp nodig had. Alle rücksichtsloosheid van het wielrennen ging terstond overboord. IAM-ploegmaats Dries Devenyns en Aleksjs Saramotins zagen hem liggen en stapten direct uit koers. Te geschrokken.

Marcel Aregger brak een sleutelbeen en liep een hersenschudding op. Rudiger Selig was er nog bij toen hij het bewustzijn hervond. Aregger zal voorlopig de fiets even moeten laten staan.

Voorlopig, ja. Het blijft een wielrenner.

DROMEN OVER PETO

door: Sander Peters

Ik was Katarina Smolkova. Hoog torende ik boven iedereen uit, op mijn eindeloos lange benen. Mijn dikke haar golfde over mijn schouders en mijn stralende lach deed de rest: ik veroverde de knapste man, nee, de leukste jongen van het peloton.

Sindsdien waren we samen, hadden we verkering. Ik mocht hem liefkozend Peto noemen. Of Petovo, Slowaaks voor Petertje. Ik mocht hem zoenen als 'ie uitgeput en bezweet van zijn fiets stapte, na de koers. Ik mocht door zijn iets te lange haar kroelen, mijn foute boef. En ik mocht zijn benen scheren, samen in bad, naakt. Zijn krachtige dijen.

Mijn oermens.

Iedere avond voor het slapengaan en iedere ochtend (nou ja, als 'ie niet met een of andere lelijke ploeggenoot op een Vlaamse of Franse hotelkamer lag) verdronk ik in de meest doordringende ogen van de wereld. Dan fluisterde 'ie koosnaampjes, droeg hoofse lyrische gedichten voor en zong tedere liefdesliedjes, in een bijna vergeten Slowaaks dialect.

Hij schilderde me, vorige lente, met bloemen in mijn haar in een alpenwei. En nog eens: in een bootje. Petovo roeide, natuurlijk.

'I am a zzzjntleman', riep 'ie dan, in z'n onweerstaanbare brabbels-Engels. 'My lovely sweet Katava' (Slowaaks voor Katarinaatje).

Ik mocht op zijn fiets – op de stang, net als vroeger op school bij mijn vriendje – tijdens de parade op de Champs-Élysées. Godzijdank deed 'ie geen wheelie.

De gek! We deden samen interviews voor de Vlaamse TV, ik op schoot, hij z'n arm om me heen. En dan keken die stomme rondemissen, die valse opgedirkte wijven, achter ons mooi op hun neus. "Te laat, hij is van mij!", dacht ik dan. En we zoenden weer, gewoon live op tv. Ongegeneerd.

Petovo schaamt zich nooit. Ook niet voor Renaat.

We dronken samen bier op de Oktoberfesten – ieder vier pullen, voor elke groene trui één. Hij in een Lederhosen, met zeemleer natuurlijk, ik als Dirndl. Dronken klommen we op een tandem, we verdwaalden in het historische centrum van München, vreeën in een verlaten steegje, klommen via de brandtrap ons hotel binnen, alwaar hij eerst Derrick en Harrie imiteerde en vervolgens een serenade bracht. Toen bedreven we opnieuw de liefde. Ik en de Wolf van Wallstreet.

Hij brulde na afloop. Ik was verliefd.

Hij kocht een Tinkoff-Saxo-outfit voor me, we gingen samen fietsen. Wat dacht je? Hij liet me winnen, in iedere sprint bij ieder plaatsnaambordje. 'I am always zzecond, ozzerrrrwise nobody could pay me', joelde hij dan. We picknickten bij een bergmeertje, op een dekentje. Hij had een rugzak mee met broodjes kaas, pakjes fristi en – mijn favoriet – Slowaakse kruidkoek.

Zelf gebakken, natuurlijk.

Voor het recept had Petovo zijn moeder gebeld, de avond voor de Ronde van Vlaanderen.

Hij huurde na de Vuelta vorig jaar een restaurant af in Madrid, nodigde ter verrassing al mijn vriendinnen uit, we aten zeven fantastische gangen, dronken de duurste Rioja, en Petovo speechte. Over ons, over mij en over de zeventig Syrische vluchtelingen die hij had opgenomen in zijn villa in Toscane. 'I am wurried about zze wurreld, and afrraid, but not if you arrre wizz mie, Katava.'

Toen danste hij met me, tot diep in de nacht, op muziek waarvan 'ie onthouden had dat het me deed denken aan de eindeloze zomervakanties vroeger op de boerderij van mijn opa en oma.

Ik zag 'm aanvallen in de Tour de France. Iedere dag. Ik zag 'm supporters blij maken, met zijn moed, zijn aanvalslust, zijn show, en zijn gekke fratsen. Ik zag 'm vallen, achterover, na een wheelie. Ik kwam niet meer bij. Ik zag 'm met kinderen grapjes maken, hij gaf bidons en petjes aan ze. Kinderen hielden van Peto. En hij van kinderen.

Oh, ik wist het ineens: deze man zou de vader van mijn kinderen worden. Die zekerheid. Is dat geluk?

Hij kneep me in m'n billen, ook – of juist – in het openbaar. Ik sprong in zijn armen na het WK. Hij won!! Ik zag zijn collega's hem lachend feliciteren. Dat maakte me trots. Ik zag 'm afdalen als een dwaas en hield mijn hart vast. Hij zou toch niet? 'Baby, Peto neverrrr dies, you know that, don't you?' zei ie die avond van het WK nadat 'ie me met een liefdevolle Thaise massage (met zacht kriebelende eendenveer) weer ontspannen had gemaakt.

Ik was erbij toen 'ie die magere stresskip, Froome, aan het dollen was. 'Frrroemie!' Ik hoorde hem zachtjes zijn baas uitlachen, die rijke rus die alsmaar boos twittert. 'Prrrrressurrrre? I don't know what zzat is', fluisterde hij in mijn oor tijdens het etentje bij kaarslicht dat hij voor mij organiseerde na zijn vijftigste tweede plek. Hij had vijftig roze hartjes uitgestrooid over mijn stoel. En mijn lievelingstoetje gemaakt: Slowaakse vanillepudding. 'Yellow ies ze colourrr of zze jersey I'll never wien in Paries, so I made it forrr you, Katava.'

Hij grijnsde. We zoenden. Zijn sikje kriebelde. Ik was met de man van wie ieder meisje droomt. De wereldkampioen.

En toen ontwaakte ik uit mijn droom. Als man, als Sander.

Zonder Peto.

Klotezooi.

DE VENTOUX IS GEEN WIELERPISTE

door: Tom Enthoven

‘Meer dan dit dorst ik er niet in te pomp’n.’ Ik keek naar het metertje op de gammele fietspomp: 4.0 bar. De vriendelijke Groninger trok onder een borstelige snor zijn rechtermondhoek in een verontschuldigende krul. ‘Als ik er meer in douw, klapt ‘ie straks weer.’ In de verzengende hitte, aan de voet van Mont Ventoux, had de man zich van de tuinstoel voor zijn camper gehesen om een roestig Simson-setje tevoorschijn te toveren en mijn vierde lekke band in twee dagen te plakken. En toen die bij het oppompen ook ‘pffffffft’ deed, de vijfde.

Sinds mijn fietsbroeders en ik twee dagen eerder de Winderige Berg betraden, had mijn binnenband geheel in stijl bijna onophoudelijk naar lucht gehapt via – wat later bleek – een gaatje in het velglint. Enkele strekkende meters rubber en een angstaanjagende afdaling op de velg later moest het vermaledijde rood-witte plaksetje er dus aan te pas komen. Geen ideale timing, met nog 21 kilometer klimwerk in het verschiet.

De snor zette zijn nagel nog eens ferm in mijn band en bewonderde zijn werk. ‘Zo kom je in ieder geval bij je camper.’ Dat die mobiele thuisbasis zich een kleine vijf kilometer onder het weerstation op de top bevond, leek even aan de barmhartige Samaritaan voorbij te gaan. Hij was hier ook niet om te fietsen, peilde ik. De hybride stadsfiets die nog stevig vastgesnoerd achterop zijn camper stond, had waarschijnlijk alleen nog maar gediend om baguettes en fromage vanuit de Supermarché naar de ontbijttafel te vervoeren. Zijn respectabele pens was het roerend met mij eens: hier stond geen wielrenner. Hooguit een pensionado die een wekenlange vakantie met zijn vrouw en een bevriend stel had vergoelijkst door richting het parcours van de Tour de France te sturen. Waarschijnlijk toen de rest lag te dutten of Scrabble speelde.

Ik tuurde over de geurende lavendelvelden en probeerde mijn gedachten te ordenen. De termen 'Ventoux' en '4 bar' stroken niet met elkaar. Die twee zaken combineren is als mosterd op je appeltaart smeren; dat doe je niet. Het is niet lekker en het slaat nergens op. Mensen zullen je vies aankijken. 'Vier bar.' Ik mompelde het, durfde het niet eens hardop te zeggen. Wat moesten al die honderden voorbijpeddelende wielertoeristen daar wel niet van vinden? Het deed me denken aan die scene uit Saving Private Ryan waarin soldaten met de dog tags van gesneuvelde collega's poken terwijl hun rouwende strijdmakkers langsmarcheren. Totaal ongepast.

Vier bar. Ruwweg dezelfde hoeveelheid lucht die Lars Boom ieder voorjaar nonchalant in zijn tubes blaast voordat hij een middagje over de kasseienstroken richting Roubaix jakkert. Daar kun je fier mee aankomen op een stoffige oude wielersbaan, niet aan de voet van een van de meest mythische bergen uit de Tour-geschiedenis. Morgen zou Chris Froome hier de etappe gaan winnen met een deftige 8 bar onder zijn sloffen. Misschien wel meer.

Nederig en met enige schaamte bedankte ik de snor en zette af. Het asfalt zoog zich hoorbaar en gretig aan mijn achterwiel. Twee uur en veertig minuten voordat Roubaixbanden de top van Mont Ventoux zouden bereiken en ver weg van stoffige wielerpistes.

ET ALORS? ETHIEK MET DE FRANSE SLAG

door: Filip Aerts

Als je op vakantie in Frankrijk tijdens de Tour geen eigen satellietantenne meezeult ben je veroordeeld tot het ondergaan van een dagelijkse, urenlange lofzang voor le cyclisme français, op France 2 of 3. Heb je een paar van die uitzendingen min of meer verteerd, dan is het pijnlijk helder: de Fransen houden eigenlijk niet van de koers.

De Fransen houden van Frankrijk. Van Franse overwinningen en van Franse helden. Van Franse kazen (al dan niet genoemd naar die helden). En van helemaal niemand anders.

Het duurt even voor je het aanvoelt. De buitenlandse wielrenners in de Tour de France, meer dan ooit uit alle hoeken van de wereld, zijn er niet om sportief gezellig te verbroederen met hun Franse collega's. De niet-Fransen zijn een noodzakelijk kwaad, nodige figuranten om de grandeur van de Franse natie te kunnen etaleren ten koste van mindere buitenlandse goden. Een buitenlander in een Franse ploeg is niet helemaal een Untermensch. Hoogstens een gewaardeerde huurling.

Buitenlanders die een rit winnen, worden amper getoond in de nabeschouwingen.

Zeker niet als een Fransman iets bijzonders heeft gedaan in die etappe. Zoals het aaien van een hondje. Of het minutenlang rustgevend aan de klink van de medische assistentiewagen hangen.

De namen van buitenlandse renners worden nooit min of meer goed uitgesproken, het wordt ook niet geprobeerd.

Recente winnaars van grote en klassieke wedstrijden buiten Frankrijk zijn vaak nobele onbekenden tijdens het live commentaar.

Er zijn ongetwijfeld tijdperken geweest waarin die chauvinistische koersvisie niet belachelijk overkwam. Ten tijde van de verpletterende dominantie van Jacques Anquetil, toen zelfs de eeuwige tweede achter hem, Poulidor, een Fransman was. Tijdens de jaren van Hinault ook. En in sommige van de beginjaren van de Tour.

De wielwereld is sinds de eerste zege van Greg LeMond in 1986 fel geëvolueerd. Mondialer en kapitaalkrachtiger. Maar niet voor de Fransen. Van de jaren negentig tot vorig jaar kwam het Franse wielrennen niet meer in het stuk voor. Enkelingen haalden het voorplan nog wel. Waaronder Laurent 'Jaja' Jalabert, een succesrijke sprinter die zich later omschoolde tot langevluchtkoning. En bad boy Richard Virenque, die als attaqueur, en zeer bescheiden klimmer, een aantal keren de bolletjestrui veroverde.

De dopingbekenntnissen van Armstrong, zijn rivalen en vele anderen zijn een godsgeschenk voor het eerherstel van de Franse grandeur. Het kón immers niet, dat Frankrijk dertig jaar lang geen Tourwinnaar kon leveren. Dat viel enkel te verklaren door bedrog, diefstal en valsemunterij. Fransen kunnen énkkel verliezen van valsspelers. En dankzij Oprah weten we dat het zo was. Lance, en later Jan, en Marco, en Michael hebben allemaal in de apothekerskast gewoond.

Die arme Franse renners hadden gewoon geen eerlijke kans gehad! Iedereen blij in Frankrijk. Le cyclisme français gered.

In 1998 brak het lange dopingepos echt los met de Festina-affaire. Flamboyante kopman van die ploeg: Richard Virenque. Recente analyse van de bloedstalen van de Tour van 1998 bracht naar boven dat ook andere Franse renners positief testten op epo. Daaronder ook weer een grote naam: Laurent Jalabert. Un héros de la Patrie. Een held des vaderlands.

De verklaring dat Frankrijk niets wist te rapen, tientallen jaren lang, zuiver door het bedrog van anderen: naar de prullenmand.

Tenzij Richard Virenque en Laurent Jalabert nooit echt zouden bekennen.

Eerder iets binnensmonds mompelen over ‘andere tijden’ en ‘geen commentaar’. Dan konden ze de chouchous van de natie blijven. Onbesmette helden. Coryfeeën die op France 2 en 3 de lofzang zingen voor al die krampachtige Fransen die uiteindelijk toch weer zullen teleurstellen. (Behalve vorig jaar, toen letterlijk twee derde van het podium wegviel.) En verstandige kritische vragen stellen bij de opmerkelijke prestaties van bepaalde niet-Fransen.

Het zit diep in de volksaard van de Fransen, die halve schuldbekentenis. Zoals het ‘Et alors?’ van François Mitterrand op de vraag over zijn buitenechtelijke dochter. Je bent in Frankrijk pas een bedrieger als je het zelf helemaal hebt opgebiecht en daardoor een onherroepbare daad stelt.

De rechten van de waarheid zijn altijd ondergeschikt aan de belangen van het Franse vaderland.

Zeker als er buitenlanders mee gemoeid zijn.

MET DE WETENSCHAP VAN NU: DE FREAKSHOW VAN FLOYD LANDIS

door: Joost-Jan Kool

Met de wetenschap van nu voel ik bijna een soort van woede ontstaan wanneer ik de beelden van een ontketende Floyd Landis bekijk. Of is het cynisme? Vooral omdat het eigenlijk helemaal niet kon, het nummer dat hij op 20 juli 2006 in de touretappe van Saint-Jean-de-Maurienne naar Morzine opvoerde. Het was een toneelstuk, een freakshow van een opgefokte man in een felgeel-groen pak. Een dag eerder had Landis het geel nog gedragen. De trui die hij eerder die Tour achteloos weggeven had aan de Spanjaard Oscar Pereiro Sio. Hij wilde zijn ploeg zo vroeg in de Tour niet vermoeien met het gewicht van de koers, zo luidde zijn verklaring. In de 15e etappe richting Alpe d'Huez, had hij de leidende positie weer ingenomen, de Tour leek te zijn beslist. Leek, want een hongerklop bergop richting La Toussuire had juist Oscar Pereiro Sio opnieuw in het geel geholpen. Door de naam van Floyd Landis, bij de afwezigheid van toppers als Ivan Basso en Jan Ullrich (al voor de Tour geëlimineerd door een kakelvers dopingschandaal) en na het stoppen van Lance Armstrong, de nieuwe te kloppen man in koers, kon een dikke vette streep.

Maar Floyd, een bikkelaar, een man met een kop van staal, weigerde de handdoek te werpen. Zijn leven lang had hij al geknokt en dat was precies wat hij nu weer zou gaan doen. En met een paar whisky's achter de kiezen werd er ergens in een hotelkamer geschreven aan een scenario dat de hele Tour overhoop zou gooien. Een monsterontsnapping als in de vroege dagen van de koers.

Misschien was juist dat de reden waarom ik Landis' solo zo graag wilde geloven. Omdat zijn ongelooflijke wederopstanding raakte aan het oergevoel van de koers, een voedingsbodem voor de avonturen die meer dan een eeuw

later nog altijd tot de verbeelding spreken. Een verademing na zeven jaar koersen in het onverbiddelijke keurslijf van Lance Armstrong.

Pas nu zie ik hoe nep het eigenlijk was, hoe dik het bedrog er bovenop lag. De grimassen, het voortdurend leeggieten van bidons over het oververhitte lijf, het aanhoudend stoempen op een veel te grote plaat, het opgefokte gedrag direct na de finish. Het was alsof Floyd Landis een bank overviel op klaarlichte dag en niet eens de moeite nam een bivakmuts over zijn rozige kop te trekken.

En toch geloofde ik het wat ik zag, die snikhete dag in de Alpen. Misschien wel omdat ik het zo graag wilde, omdat ik een zwak had voor die rossige knul uit Farmersville, een mennonitisch dorp in de Amerikaanse staat Pennsylvania. Was het zijn verhaal dat mij raakte? De verbetering waarmee hij zich afgescheurd had van het milieu waarin hij was opgegroeid? Er waren elementen in het verhaal die een bepaald soort herkenning opriepen. Hoewel mijn verlangen naar andere werelden in schril contrast stond met de intensiteit van zijn strijd en het fanatisme waarmee hij de wereld van zijn jeugd de rug toekeerde. Floyd Landis was een extremist in alles wat hij deed. In de manier waarop hij trainde, stiekem, in het holst van de nacht door de ijzige vrieskou van Pennsylvania, de onverbiddelijkheid waarmee hij alle schepen achter zich verbrandde en de overgave waarop hij zijn nieuwe leven omarmde en zijn ambities najoeg. Hetzelfde extremisme wellicht waarmee hij uiteindelijk de zaak belazerde.

Ach Floyd. Er waren mensen die hem lange tijd geloofden en hem zelfs financieel steunden in zijn strijd tegen de vermeende onrechtvaardigheid die zijn loopbaan had vernietigd. Ook zijn ouders, de mensen die hij achtergelaten had, steunden hem. Ik herinner mij een foto van een vrouw in eenvoudige, Amish-achtige kledij. Ze houdt een bord omhoog met daarop de boodschap: Free Floyd. Wellicht was het een boodschap met een dubbele lading, bedenk ik mij nu. Een subtiele boodschap gericht aan haar zoon die steeds verder verstrikt raakte in zijn leugens.

Op 19 mei 2010 bekende Floyd Landis zijn jarenlange dopinggebruik. Schoon schip, wraaklustig, een bekentenis als een wond die wordt uitgeschrobd, geen restjes vuil meer achterlatend, extreem als in alles, alle kaarten op tafel, niets of niemand sparend.

Zelfs Lance Armstrong niet.

DE STELVIO: STERVEN IN STIJL (1)

door: Ivo Pakvis

Totempalen. Links van me staat een huisje, met op het erf een enorme verzameling totempalen. Ik kauw op het woord. Totempalen. Had ik vroeger nooit de Donald Duck gelezen, dan had ik een stuk later kennisgemaakt met het woord 'totempalen'. Niet nu. Ik was klaar voor dit moment. Directe herkenning. Hiawatha. Hij had een totempaal. Althans, zijn vader. Wat dwalen mijn gedachten af. Ik ben amper begonnen aan de langste en zwaarste klim uit mijn fietsende leven en ik denk al aan Hiawatha. Dat is te vroeg. De Stelvio duurt nog 24 kilometer. Ik kan mijn hele leven overdenken in die 24 kilometer.

De Passo dello Stelvio, of Stilfser Joch, zoals men lokaal zegt, is 2.757 meter hoog en de bezitter van de op twee na hoogste asfaltweg in de Alpen. De enige wegen die nog nét ietsje hoger liggen, bevinden zich op de Franse Col de l'Iseran en de Cime de la Bonette. De Stelvio is echter een tandje legendarischer dan de twee Franse beklimmingen en is meer dan eens het toneel geweest van een heroïsche Giro-etappe. Vanuit het dorpje Prato gaat de berg gemiddeld met 7,4 procent omhoog en duurt hij net iets langer dan 24 kilometer. Buitencategorie, noemen wielerliefhebbers dat. Een pelgrimstocht voor menig fietser. En de plek waar ik aan het begin van het jaar een rood cirkeltje op de landkaart omheen zette. Daar, de Stelvio. Daar ging ik deze zomer tegenop. Ik, het strijkijzer.

Mijn voorbereiding was redelijk. Een knieblesure had in de lente behoorlijk wat roet in het eten gegooid, maar op mijn speciaal voor deze trip geleende Specialized S-Works Allez fietste ik al snel door de pijn heen en kon ik de kilometers maken die me een fatsoenlijke inhoud zouden verschaffen. Echter: vrijwel al deze kilometers waren vlak. De agenda stond geen voorafgaande Vogezentrip toe, of een korte stunt op Mallorca. Verticale training bleef beperkt tot een Gronings viaductje, of een smerig vals plat weggetje in

Drenthe. De twijfel over mijn kunnen was dan ook bovengemiddeld aanwezig toen ik in Prato uit de auto stapte, om vervolgens naar boven te rijden.

Ik ben inmiddels één kilometer onderweg en moet sneller terugschakelen dan ik zou willen. Ik wilde nog zeker twee pijnstillers overhouden voor als ik straks uit het bos kom en die verdomde spaghetti van asfalt moet bedwingen, maar op de één of andere manier deed de afgelopen kilometer ontzettend veel pijn. Het zal de schok zijn, de schok van het plotselinge klimmen. Het lichaam is daar niet zo van, van plotselinge veranderingen. Dat was vroeger in de gymzaal al zo. Inspanningsastma zorgde ervoor dat ik bij het warmlopen al krom stond van de ademnood, tot groot chagrijn van de gymleraar. Die had, in zijn trainingspak en met die stomme fluit om z'n nek, geen begrip voor een astmatische puber. Hij zag gewoon iemand die niet z'n best leek te doen.

Ik dwaal enorm af. Rechts van me stroomt een beekje. Bergaf natuurlijk. Ik kijk op m'n Garmin. Toch ruim boven de tien kilometer per uur. Het mag dan pijn doen, het tempo is dik in orde. Terwijl ik besluit om de snelheidsmeter te vervangen voor het landkaartje, hoor ik het onmiskenbare geluid van een Hele Dure Auto. Ik kijk op en herken onmiddellijk een Mercedes SLS, die me op hoge snelheid tegemoet komt. God ja, als ik zo'n auto had, was ik hier ook wel naartoe gereden. Top Gear noemde deze weg in 2008 de beste 'driving road' van Europa. Ga er dan maar eens niet heen.

Het doet pijn. Het klimmen doet fysiek pijn. Ik hijg me nu al volledig kapot en ik vind er geen ene reet aan. Ik wil niet meer kijken op m'n computer, ik wil niet weten hoe ver het nog is. Het zal tegenvallen. Verderop loopt een dame over de weg. Wat ik zie bevalt me, zelfs nu waardeer ik vrouwelijk schoon. Dichterbij gekomen zie ik waarom: het is mijn vriendin. Ze is vooruit gereden en moedigt me aan. Al foto's makend werpt ze me verbale moraal toe. Ik passeer wat huisjes en hoor geklingel zoals in de Almhof-reclame. Links van me zie ik waarom. Koeien met een bel om de nek. Wat een clichébeeld. Wat een stomme beesten.

Leuk weetje: vanuit Prato telt de beklimming van de Stelvio 48 haarspeldbochten. En ik ben me er veel te bewust van dat ik de eerste nog moet zien. Ik kijk naar beneden en zie de glinstering van mijn frame. Het moet gezegd: ik sterf wel in stijl. Het naakte aluminium van de Allez is iets wat me vanaf de eerste meters al aansprak. Op deze fiets wil je jezelf maar wat graag zien als je voorbij een etalageruit rijdt en dat is belangrijk. Niemand rijdt graag

op een fiets met een, laten we zeggen, moeizaam voorkomen. En Specialized heeft maar al te goed begrepen hoe een fraaie fiets eruit dient te zien. In mijn Gronings/Drentse trainingsritten werd ik meer dan eens aangesproken door enthousiastelingen. Niet dat ik daar nu veel aan heb, maar het helpt. Er goed uit zien telt voor minstens tien watt.

De eerste haarspeldbocht. Op het bordje lees ik een spottend nummertje 48. De berg lacht me uit. Direct erna de tweede, nummer 47. In dit tempo ben ik zo boven, maar de weg strekt zich weer recht voor me uit. Het is gek, maar na die twee haarspeldbochten lijkt het wat beter te gaan. Ik ga misschien niet harder, maar het lichaam schikt zich in zijn huidige rol. Het vecht minder. Het hoofd vecht ook minder, moet ik zeggen. Een kilometer geleden ergerde ik me nog dood aan een klingelende koe, maar inmiddels begin ik het landschap te waarderen. En kijk, daar staat m'n vriendin weer. Nieuwe foto, nieuwe aanmoediging en we zijn weer alleen. In de verte doemt een dorpje op. Trafoi. Ik weet het, ik had het gezien op de kaart.

Wacht even. Wacht heel even. Zijn dat twee fietsers voor me? Ik rij hier de hele tijd al alleen en ik ben niet ingehaald. Ga ik hier nu echt twee fietsers inhalen? Gaat Ivo Pakvis, het Noordelijke strijkijzer, nu echt iemand inhalen op de Stelvio? En niet één, maar twee iemanden? Verdomd. Ik ga een stel inhalen. Ik krijg er pardoos een shot adrenaline van. Ik ga op de pedalen staan. Waarom in godsnaam? Wat ben ik aan het doen? Ik plof terug in het zadel en vind mijn cadans terug. Ik passeer het duo, een ouder stel dat de berg letterlijk op lijkt te kruipen. Ik groet ze en wens ze succes. Ik zie ze kijken. Wat ziet die jongen er fris uit! Wat een beest moet dat zijn. Wij erkennen hier nu onze meerdere in hem. Leve hem.

Leve mij. Ik haalde zojuist twee iemanden in op de Stelvio. En kijk, daar zijn de haarspeldbochten 46 en 45 ook al. En het bos. Oh god, ik ga het bos in. Vanaf hier wordt het steiler, zwaarder en blijft het zo tot de top. Ergens in dat bos gaat het percentage van een steady 5 tot 6 procent naar een 7, 8 en 9 procent. Waarom heb ik dat opgezocht, waarom wilde ik me niet gewoon laten verrassen?

Ik snap er helemaal niks van. Het gaat beter. Hoe steiler het wordt, hoe lekkerder het lijkt te gaan. Ik durf zelfs te stellen dat ik aan het genieten ben. De hairpins volgen elkaar wat sneller op en ik maak er een gewoonte van om de nummers hardop te noemen. "Nummer 41, bijna in de dertig", vertel ik

mezelf. Ik schrik me dood als ik ineens gezelschap blijk te hebben. Een Duitser. Gutentag, mompel ik. Hij wijst op het muurtje in de bocht, we zijn op 1.700 meter hoogte. Pardon? 1.700 meter? Dat schiet op! “Nog tien kilometer te gaan, allemaal zoals dit”, zegt de Duitser, die de Stelvio voor de derde keer beklimt. “Ich soll dich gehen lassen”, gok ik de naamval. Hij klimt beter dan ik, maar wat maakt het uit. Ik ben over de helft!

DE STELVIO: STERVEN IN STIJL (2)

door: Ivo Pakvis

‘Over de helft zijn’ is voor mij op elke beklimming een belangrijke psychologische grens. Het betekent dat je qua afstand het meeste gehad hebt en je feitelijk niet meer terug kunt. Je gaat de top halen, hoe dan ook. Soms betekent ‘over de helft zijn’ dat het zwaarste leed geleden is, maar niet op de Stelvio. De tweede helft van deze reus is merkbaar steiler dan de eerste helft. Het komt meer aan op wilskracht dan op souplesse. Bij goede renners, althans. Bij mij kwam het al aan op wilskracht toen ik in mijn pedaal klikte. Souplesse heb ik alleen thuis, waar het vlak is. En misschien in de afdaling.

Het bos op de Stelvio is fraai en ruikt lekker. Dat de herfst nadert, is hier nog niet te merken. Zweetdruppels vallen met enige regelmaat op het frame van de Allez, dat me zo prachtig tegemoet blinkt. Wat heb ik een mooie tijd gehad op deze fiets. Een zeer exclusief machien, dat tegemoet komt aan al mijn wensen. Gehouwen uit aluminium kan hij de strijd met de carbon-supersterren moeiteloos aan. Licht, scherp, comfortabel. Die drie dingen komen vandaag allemaal van pas. Voor nu ben ik bijzonder blij met het gewicht van de fiets, elke gram is er een teveel op deze berg. Zelfs met volle bidons rijden voelt als verraad.

Het bos begint dunner te worden. Terwijl ik onverstoorbaar mijn benen laat draaien, merk ik dat ik een nieuwe fase van de klim aan het naderen ben. Het valt me op hoe stil het soms is. Als ik even niet ingehaald word door een motor, hoor ik niets anders dan mijn eigen gepuf en het kwetteren van aanwezige dieren. Maar dit is de Stelvio. Sinds Top Gear deze weg bestempelde als ‘Europe’s best driving road’, trekt het hordes gemotoriseerd volk. In de zomer schijnt het een drama te zijn, veel te druk. Maar nu in september is het prima te doen. Natuurlijk, er rijden genoeg auto’s, motoren en zelfs bussen tegen de berg op, maar ik voel me geen moment gehinderd.

Het bos wordt echt dunner, hoor. Links van me heb ik nu een fantastisch uitzicht over het intimiderend fraaie dal. Hier en daar is er wat sneeuw op de toppen van de bergen te zien. Ik kan amper geloven dat ik hier ben, dat ik hier tegen een van de meest tot de verbeelding sprekende bergen aan het op fietsen ben. De haarspeldbochten zijn even achter de rug, wat betekent dat ik richting de ultieme ontknoping aan het rijden ben. Ik besef dat het goed gaat en glimlach. Ik voel me fantastisch en ga op de pedalen staan.

Na twee omwentelingen grijpen mijn hersenen in. Laat dat. Zitten blijven en hetzelfde tempo houden.

Ik neem een flauwe rechterbocht. Direct erna zie ik de top. Ik vertel het mezelf hardop. “Dat is de top”, mompel ik. Het geeft een bijzonder dubbel gevoel, want hoewel het einde letterlijk in zicht is, zie ik ook wat er nog komen gaat. Het is de finale. Een schier oneindige verzameling haarspeldbochten, hét visitekaartje van deze klim. Stijgingspercentages die flirten met de tien procent, het houdt pas op als je boven bent.

De haarspeldbochten hebben één voordeel: ze zijn genummerd, wat betekent dat je kan aftellen, iets wat ik al sinds de eerste bocht doe. Direct na elke bocht heb ik een kort moment waarop het trappen even vanzelf lijkt te gaan, maar daarna begint direct weer het overleven. Wat is dit een verschrikking, maar tegelijk het mooiste wat ik ooit op een fiets heb mogen doen.

Ik denk terug aan de eerste keer dat ik op een racefiets plaatsnam, jaren geleden. Twintig kilo te zwaar, niet gelukkig met wie ik was geworden. Ik denk terug aan hoe ik op m'n bek ging in mijn allereerste rit, hoe ik me voelde toen ik thuis kwam. Ik denk terug aan hoe mijn leven veranderde door de fiets, hoe ik beter in mijn vel kwam te zitten, hoe ik meer over mezelf leerde en hoe ik wilde zijn als mens. En hoe dat resulteerde in het vinden van die geweldige vrouw, die nu op de top staat te wachten op haar vriend, die nog een paar kilometer heeft te gaan.

Die af zit te tellen, maar eigenlijk niet wil dat er een einde aan komt.

Motoren halen me in, ik glij tussen een moeizaam stekende bus en wat wachtend verkeer. Een groep mannen met hetzelfde wielershirt hijst zich omhoog voor de laatste loodjes. Ik haal ze allemaal in. Op de grond staan de afstanden tot de top vermeld. Vijf kilometer wordt vier, wordt drie, wordt

twee...

Ik ben in de laatste kilometer, ik mag zo meteen mijn laatste haarspeldbocht nemen. Ik schiet onbedoeld vol bij het nemen ervan. Nu nog een recht stuk naar boven en het is gelukt. Ik schakel op en ga staan. Het maakt nu allemaal niet meer uit. Mensen juichen me toe. Motorrijders, die hier al een tijdje staan. Ik trek door tot de top, tot de souvenirwinkels en de standjes waar worst en zuurkool wordt verkocht. En dan knijp ik, voor het eerst in twee uur en twintig minuten, in de remmen.

Mijn vriendin trekt me snel een warm vest aan en ik val voorover op het stuur. Ik huil van uitputting en ontroering. Het is hoorbaar en dat wil ik niet. Maar ik kan er niks meer aan doen.

Ik ben boven.

Kort na de beklimming belde ik met Thomas De Gendt. Als renner van Vacansoleil-DCM won hij in 2012 de koninginnenrit in de Giro, die eindigde op de Stelvio. Thomas houdt van deze berg en is er nog steeds met regelmaat te vinden. “In 2006 beklom ik hem voor het eerst, toen als belofte”, vertelde hij. Sindsdien heeft hij de pas ontelbare keren bedwongen. “Maar ik denk niet dat hij ooit mee zal vallen. Het is echt een heel zware klim. Als je hem vanuit Prato beklimt, zit wat mij betreft het zwaarste stuk op zo’n zes kilometer van de top. Je zit dan op een lang recht stuk en de top lijkt heel dichtbij, je kan hem zien.”

“Ik denk nog vaak terug aan die overwinning in de Giro. Het was mijn mooiste zege en altijd als ik weer boven kom, gaan mijn gedachten terug naar toen. Verder heb je als wielrenner weinig tijd om te genieten; als je omhoog rijdt ben je altijd keihard bezig met cijfertjes. Maar eenmaal boven is het uitzicht altijd prachtig. Ik hou ook van die kraampjes die er staan, ik vind het echt wat hebben.”

Bij een van die kraampjes koop ik, eenmaal op adem, een wielershirt met het woord ‘Stelvio’ erop. Geen idee of ik het ooit echt ga dragen, maar ik kan niet weg zonder een tastbaar souvenir. Na een broodje sauerkraut met worst begint de kou vat op mijn lichaam te krijgen. Het is tijd om naar beneden te gaan. Ik trek een winterjas aan, klik in mijn pedalen en rol de Allez richting de afgrond. Het dalen zal geen probleem zijn, zo moeizaam als ik klim, zo soepel verlopen

mijn afdalingen. Hier haal ik niet alleen fietsers, maar ook motoren en auto's in. Dit kan ik.

De afdaling verloopt zoals verwacht; soepel en snel. Ik zoef lachend voorbij fietsers die met de hand op de rem naar beneden kruipen en ik heb geen idee waar deze kunde vandaan komt. De angst leek enkel gereserveerd voor de zwaarte van de klim en nu deze is overwonnen, is er geen reden meer om bang te zijn. Daar komt bij dat de Allez zich zonder ook maar één weerwoord in de bochten laat gooien. De haarspeldbochten leveren soms wat kramp op in de handen, maar eenmaal van de ketting, zijn fiets en berijder één. Het eerste wat telt in een snelle afdaling, is vertrouwen. Vertrouwen in je eigen kunnen en vertrouwen in je materiaal. Beide is ruimschoots aanwezig, al kijk ik niet op de Garmin. Beneden zien we wel hoe hard het ging. Als het veilig is zwiep ik langs auto's en dender ik langs medefietsers. Gierend van de pret, ineengedoken, zoals ze doen op televisie. Op een gegeven moment gun ik mezelf een momentje op de buis. Net als Sagan. De computer zou achteraf zeggen dat ik op dat moment meer dan negentig per uur reed. Wellicht ging de Garmin mee in mijn enthousiasme, wellicht kloppen de cijfers. Hoe dan ook: Het gaat hard en ik voel me geweldig.

Eenmaal beneden zit het avontuur erop. Ik stap af en zet mijn fiets tegen de auto. Ik geef hem een klopje op het zadel. Dit was ons avontuur, fiets. En wat hebben we het goed gehad.

MET DE WETENSCHAP VAN NU: EEN MONSTER OP DE HAUTACAM

door: Joost-Jan Kool

Met de wetenschap van nu is het alsof er een monster door het beeld heen rijdt. Ik zie een man die op een onwaarschijnlijk zwaar verzet de Hautacam op raast. Het is 16 juli 1996, de dag ook waarop het einde van het tijdperk Michael Indurain wordt ingeluid. Een dag later, uitgerekend op weg naar zijn woonplaats Pamplona, zal zijn vijf jaar durende overheersing definitief tot een einde komen.

De renner in het geel speelt met de tegenstand alsof het een stel wielertoeristen is. Zijn ogen liggen diep weg gescholen in het bijna onnatuurlijk afgetrainde, kalende hoofd. Een fietsende robot, een terminator, een machine die zijn overmacht eigenlijk niet kan verhullen.

Zit er überhaupt nog gevoel in dit mens? Of fietst hier slechts een lichaam dat, verkracht en verkramp door een ziekelijke ambitie, een welhaast buitenaardse uitstraling heeft gekregen.

Om hem spartelen renners als Richard Virenque, Jevgeni Berzin en Laurent Dufaux als drenkelingen op zee. Het is alsof hij zich nog inhoudt, alsof hij een kat is, spelend met zijn prooi. Hij rijdt op kop, trek de bezem door de groep, zakt terug en monstert het resultaat van zijn destructieve werk.

En dan is het klaar; de renner vertrekt. Een explosie van ingehouden macht. Zijn de grimassen die hij even later trekt slechts toneel om de wereld de illusie van een inspanning mee te geven of kent zelfs dit gemanipuleerde lijf zijn grenzen?

De verhalen die volgen in het jaar van de grote bekentenissen, een decennium later, blijken nog gruwelijker te zijn dan deze beelden. Het gaat over bloed dat als stroop door de aderen kroop, handen die te verkramppt waren om een vork op te pakken en weksessies in de nacht om definitief doorslapen te voorkomen.

Als er al een dieptepunt in de wielersport te markeren valt, gooit de Tourwinst van Bjarne Riis hoge ogen.

Maar wat bezielde deze mens?

Was het sportverdwazing? Een blinde hang naar roem en geld die alle grenzen vervaagde? Of werd hier een ingecalculeerd risico genomen door een intelligent, berekend mens? Danste Bjarne Riis bewust op een kokende vulkaan? En stel dat dat zo was?

Valt hem te verwijten dat hij de grenzen opzocht in een sportcultuur waarin eigenlijk geen grenzen bestonden? Zelfs wanneer het mogelijk de dood kon betekenen? Een coureur die het noodlot in een afdaling tart, wordt toch ook geroemd vanwege zijn grensverleggende moed?

Of is dat een stompzinnige vergelijking?

De Tourwinst van Bjarne Riis bleek een onnatuurlijke piek in een verder middelmatige loopbaan te zijn. Het talent was te beperkt om een duurzame carrière op uit te bouwen. Volgens de geruchten zelfs te beperkt om, ondanks alle hulpmiddelen, deze Tour de France te winnen. Zijn jonge ploeggenoot, de Duitser Jan Ullrich zou zoveel sterker zijn geweest dat hij welhaast remmend de laatste tijdrif zou hebben verreden. Ploegorders en de toezegging dat het jaar daarop de rollen zouden zijn omgedraaid, hielden Der Jan in het gareel.

In 2007, na de ontboezemingen van zijn voormalige Telekom-ploeggenoten, volgde er een bekentenis. Het geld, de titel en het huis in Toscane waren toen al veilig buiten de juridische vuurlinie beland.

ANDERHALVE METER OP KOP GEREDEN

door: Lidewey van Noord

Vanuit een voetbalstadion kondigde Karl Vannieuwkerke op Sporza de mannen aan die Milaan-Sanremo van commentaar zouden gaan voorzien: ‘We hebben twee heren samengebracht die gespecialiseerd zijn in het samen beleven van hoogtepunten, en dat zijn Michel Wuyts en José De Cauwer.’

De lust tot wielrennen kijken vergaat de ware koersfanaat niet gauw, maar deze aankondiging lag toch wel wat zwaar op de maag. Gelukkig ging de NOS niet snel daarna ook live, en nog gelukkiger hadden ze ter gelegenheid van het eerste monument van dit seizoen hun eigen monument Mart Smeets laten aanrukken. Die op zijn beurt kwam aanzetten met een ‘gouden kaasschaafje’, waarmee het peloton in de eerste 230 kilometer heel langzaam tijd van de voorsprong van de vluchters had afgehaald.

Kijk, Mart snapt het: poëtisch met een vleugje keukengerei, zo vinden we ons commentaar het lekkerst.

Dat eerste uurtje live-beelden toonde ons een heerlijk Milaan-Sanremistisch festijn. Regenjasjes gingen uit, regenjasjes gingen aan. Armstukken werden afgestroopt, armstukken werden opgestroopt. Beenstukken werden uitgedaan, beenstukken werden aangedaan. Soms at een renner een banaan, nam iemand een slok uit een bidon of ging het peloton een bocht door, wat dan voor de Italiaanse regisseur een mooie aanleiding was om dat actiebeeld te herhalen, in slow motion.

En toen, vanaf 30 kilometer van de meet, gebeurde er ineens zoveel dat het voor de liefhebber niet meer bij te benen was. Dat is Milaan-Sanremo pur sang: wat normaal in 200 kilometer gebeurt, gebeurt in la Primavera in 30 kilometer. Alles wordt uit de kast getrokken om de kijker alsnog te trakteren

op een wielerskoers in al haar facetten. Woeste achtervolgingen, blinde aanvallen, valpartijen in afdalingen die glimmen van het sap van prosecco-druiven, renners die bloedend en jankend tegen muurtjes zitten, een reeks klimmetjes achter elkaar waar steeds weer een andere sprinter aan het elastiek hangt en sneuvelt, afdalinkjes waarin die sprinters soms weer terugkomen, drie man van dezelfde ploeg in een achtervolging, Pozzato die zich laat zien, Oss die met zijn ellebogen wappert naar Thomas alsof hij meedoet in een Chicken Tonight-reclame...

... en voor je het weet draaien de koplopers dan de heilige Poggio op.

Van opwinding vergat Smeets de poëtisch-met-een-vleugje-keukengerei-regel en verkondigde hij: 'Dit is het moment dat bij een wielrenner bijna natte dromen veroorzaakt, om hier naar boven te kunnen rijden, voorop.' Wat natuurlijk gelijk weer die eindelijk met succes verdrongen gedachte aan Wuyts en De Cauwer opriep, die op dat moment ongetwijfeld samen een hoogtepunt zaten te beleven op Sporza (of misschien bijna).

In de afdaling van de Poggio sneuvelde er weer een sprinter: Ciolek ging onderuit. Maar met een mooi groepje, dat wel. Gilbert ging als eerste, en ook wereldkampioen Kwiatkowski en Stybar lagen erbij. Zodra Ciolek weer op zijn benen stond kon hij nog maar één ding bedenken: de helm van zijn hoofd rukken en die tegen de grond smijten met alle kracht die hij nog overhad – de kracht die hij voor de eindsprint had bewaard. Het was zeker geen lullig sprintje geworden, misschien zelfs wel een winnend sprintje: de helm stuitte op met zoveel snelheid dat het leek alsof hij zich bij het raken van de grond tot een tennisbal had getransformeerd.

De kleine Paolini met de grote baard had het peloton de Poggio al opgesleurd in de achtervolging op Oss en Thomas, maar voelde zich niet te beroerd om zijn kopman Kristoff vervolgens ook in een zetel de Via Roma op te rijden. Maar op die Via Roma kwam niet Kristoff maar Degenkolb, die zich geen moment met het voorspel had bemoeid, met een enorme krachtsexplosie als eerste over de streep. Het hoogtepunt van Wuyts en De Cauwer bleek een Duitser met een snor te zijn.

Bij de herhaling van de eindsprint focuste Smeets op Degenkolb. Hij telde mee en concludeerde na 293 kilometer koers droogjes: 'Anderhalve meter heeft hij op kop gereden.'

Wielerbeoken Cadeautips

Eerde dit jaar vroegen wij de lezers van HetIsKoers.nl via de sociale media naar hun favoriete wielerbeoken van 2015. Dat deden we uiteraard niet voor niks, we waren keihard bezig met een door de *taste of the crowd* samengestelde toplijst. En zie hier het resultaat: de twaalf mooiste wielerbeoken van het afgelopen jaar – volgens onze lezers. Boeken die u met een gerust hart cadeau kunt geven op kerstavond. Aan een andere liefhebber, of – doe eens gek – aan uzelf.

[Jean – Bart Jungmann \(recensie\)](#)

‘Ze kunnen me de kloten kussen.’ Hoort u het Jean Nelissen al zeggen? Dit veelvuldig aangehaalde citaat is het leitmotiv in deze biografie van bohémien Nelissen, de sportjournalist die volstrekt eigenzinnig maar uiterst doelgericht te werk ging. Auteur Bart Jungmann beschrijft met een fijne pen – en met compassie – de glorie, maar ook de ontluisterende laatste jaren van een man die de wielersjournalistiek in Nederland kleurde. Van zijn slimme journalistieke neusje tot zijn levensgevaarlijke hond Jindor, van zijn miskleunen als tv-commentator tot zijn leven als kasteelheer.

[Scherp – Wouter Roosenboom](#)

Wielersfotograaf Wouter Roosenboom zocht in zijn eigen woorden naar shots die écht meer zeggen dan 1000 woorden. Het bijzonder fraai vormgegeven salontafelboek Scherp is het resultaat van die zoektocht. Stuk voor stuk boeiende foto's, met als terugkerende thema's afzien en pijn. Met teksten van o.a. Frank Heinen, Léon de Kort, Gio Lippens, Nynke de Jong, Eric Mijnster, Bas Steman, Renaat Schotte en Marijn de Vries.

[Draag nooit een gele trui – Alex van der Hulst \(recensie\)](#)

Er mooi uitzien op de racefiets, dat wil iedereen. Maar sommige dingen

zijn not done voor de argeloze wielertoerist. Het probleem is echter dat die regels nergens vastliggen. Hoe kom je er dan achter of je wel kosjer bezig bent? Alex van der Hulst biedt hulp. In dit boek beschrijft hij met veel humor de verschillende typen toerfietsers. [Materiaalfreaks](#), ijdeltuiten, buikjes, terrastijgers, elk stereotype zorgt voor herkenning en een glimlach. Aangevuld met handige tips van mensen die het écht kunnen weten: oud-profs.

[We Were Young and Carefree – Laurent Fignon \(Engelstalig\)](#)
De autobiografie van Laurent Fignon, waaruit u kunt opmaken dat dit boek al enkele jaren oud is. Hoewel er (nog) geen Nederlandstalige editie is, werd dit boek door veel lezers getipt. Terecht, want de Engelse vertaling van William Fotheringham leest als een trein. Fignon schrijft met schwing en liefde over het plezier in fietsen, de ontdekking van zijn eigen talent en natuurlijk zijn mooiste overwinningen. Zijn mooiste nederlaag – u weet wel – krijgt ook veel aandacht, waardoor de andere kant van die gebeurtenis verrassend ingekleurd wordt.

[Nederland heeft de gele trui – Benjo Maso](#)
Elke uitgave van Benjo Maso is raak, dus ook deze. Maso laat zien hoe de wielersport zich in Nederland in een ruime eeuw ontwikkelde. Van een staatsgevaarlijke sport die in strijd is met de christelijke moraal tot een breed bejubelde volkssport die zijn eigen helden en schlemielen voortbrengt, en in 2015 zelfs leidt tot een Tourstart in Utrecht. Dankzij zijn historisch-sociologische blik slaagt Maso erin de wielersport in Nederland in het perspectief van de tijd te plaatsen, wat soms verrassende gezichtspunten en ontdekkingen oplevert.

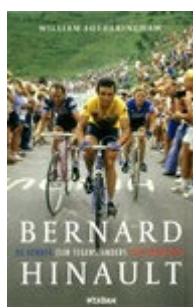
[De baas – Monique Huijdink \(recensie\)](#)
Kan een boek dat de bekende gebeurtenissen van de Tour de France 2003 vertelt in een gefictionaliseerde omgeving toch nog spannend zijn? Ja dat kan. De baas is een wielerriller, die we in het door Tomas Ross gepopulariseerde faction-subgenre kunnen plaatsen. De strijd tussen Armstrong en Ullrich is in Monique Huijdinks boek niet meer alleen een strijd tussen de renners

onderling, maar ook tussen duistere poppenspelers met financiële belangen, die ergens in de coulissen van de Tour aan de touwtjes proberen te trekken. Smaakt naar meer.

[Bidon – Peter Ouwerkerk](#)

Wie Peter Ouwerkerk wel eens in levenden lijve heeft ontmoet, weet dat de Rotterdammer een geboren verteller is. Een prater, die de ene smakelijke anekdote naadloos laat overlopen in de andere. Precies zo is dit boek opgezet. Een collage van Tourherinneringen van de gewezen wieljournalist, afgewisseld met zijn ervaringen in de Tour van 2014, waar hij de kasseienetappe die door Lars Boom wordt gewonnen, nauwgezet volgt en van annotaties voorziet. Als dit boek iets duidelijk maakt is het wel dat niemand ooit echt loskomt van de wielersport.

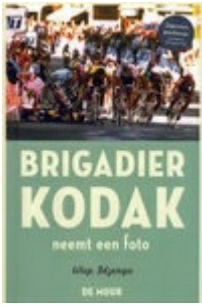
[Bernard Hinault – William Fotheringham \(recensie\)](#)

De eerder genoemde William Fotheringham is goed ingevoerd in de Franse wielwereld en verrast dit jaar met een biografie van Bernard Hinault. In een lekker leesbaar boek legt de Britse auteur de wortels en drijfveren van Hinault bloot. Met veel aandacht voor de vele controverses uit Hinaults carrière, zoals de breuk met Cyrille Guimard, de rivaliteit tussen breton Hinault en Parijzenaar Fignon en de broedermoord op ploegmaat Greg Lemond. Leuk extraatje: we leren dat Bernard Tapie, de zakenman achter de La Vie Claire-ploeg, ooit begon als [charmezanger](#).

[De kunst van het winnen – Herman Chevrolet](#)

Herman Chevrolet is een van de beste wielerschrijvers in het Nederlands taalgebied. Dat wist u natuurlijk al lang. De kunst van het winnen is een studie naar de strategieën die een renner moet hanteren om de Tour de France te winnen. Weg met dat voorzichtige 'ik wil in de top 10 rijden', nee, gewoon roepen 'ik wil de Tour winnen'. Bijvoorbeeld omdat de renner in kwestie dit boek heeft gelezen en dankzij Chevrolet weet dat een gezonde portie list & bedrog (nee, geen doping) noodzakelijk is. Wij gaan er voetstoots vanuit dat Iwan Spekenbrink dit boek aan Tom Dumoulin cadeau doet met de feestdagen.

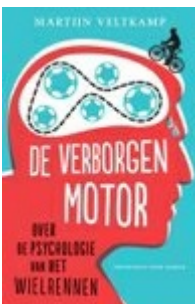
Brigadier Kodak neemt een foto – Wiep Idzenga

Het uitgangspunt van dit boek uit 2014 is eenvoudig, maar ijssterk. Neem een aantal beroemde wielersfoto's en ga op zoek naar het grote verhaal achter de foto's. Dat is exact wat Wiep Idzenga heeft gedaan. Hij sprak met betrokkenen, stelde de vraag 'wat is er eigenlijk te zien?' en reconstrueerde zo de gebeurtenissen voor, tijdens en na de foto. Dat levert boeiende verhalen op, die soms zelfs mijn kijk op de werkelijkheid veranderen. De verhalen verschenen eerder in wielertijdschrift De Muur. [Een voorpublicatie](#) uit het boek was ook op hetiskoers.nl te lezen.

De veertiende etappe – Tim Krabbé

De betekenis van Tim Krabbé voor de Nederlandse wielersliteratuur hoeven we niet uit te leggen. Deze bundel is een heruitgave van het klassieke 43 Wielerverhalen, aangevuld met enkele 'nieuwe' verhalen. Daaronder een schitterend lang verhaal over Gerrie Knetemann, waaruit blijkt hoe kleurrijk en aimabel de veel te vroeg overleden wereldkampioen was. Verder schrijft Krabbé uiteraard veel over zijn visie op doping ('sport is per definitie oneerlijk'). De oude verhalen over Krabbé's eigen wielercarrière blijken tijdloos en nog immer vermakelijk.

De verborgen motor – Martijn Veltkamp (recensie)

Martijn Veltkamp is psycholoog. In het boek De verborgen motor analyseert hij met aansprekende voorbeelden van toen en nu het waarom binnen het wielrennen: waarom heeft een kleine kopgroep een grotere kans van slagen dan een grote kopgroep? Hoe kan het dat de renners van TI-Raleigh het wielrennen lange tijd domineerden? Het grote aantal voorbeelden en anekdotes zorgt voor lekker veeljo's en aha's. Niet alleen een aanrader voor wie de wielersport volgt, maar ook voor diegenen die zelf op de fiets stappen en hun eigen prestaties willen analyseren.

DANKWOORD

We kunnen 2015 niet zomaar afsluiten zonder een welgemeend dankwoord aan alle auteurs van HetIsKoers.nl. Mede namens hen wensen wij alle lezers van dit boek bijzonder fijne feestdagen en een gelukkig nieuwjaar!

Dank,

- [Jos van Nierop](#)
- [Frank Heinen](#)
- [Joost-Jan Kool](#)
- [Bas van Eijk](#)
- [Leon Geuyen](#)
- [Matthias Vangenechten](#)
- [Tourkoorts](#)
- [Sander Peters](#)
- [Martijn Sargentini](#)
- [Filip Osselaer](#)
- [Anne Spapens-Hamminga](#)
- [Pieter van der Meer](#)
- [Lidewey van Noord](#)
- [Mariska Tjoelker](#)
- [Miel Vanstreels](#)
- [Frank van Dam](#)
- [Andre van den Ende](#)
- [Mark de Bruijn](#)
- [Herman Loos](#)
- [Frans de Vries](#)
- [Tim Vuylsteke](#)
- [Leo Aquina](#)
- [Alex van der Hulst](#)
- [Ken Lambeets](#)
- [Maurice Beerthuyzen](#)
- [Tom Rustebiel](#)

- Frederik De Brant en Matthias Vangenechten
- Menno Haanstra
- Jan van Mersbergen
- Ivo Pakvis
- Marc Zaan
- Guuz Hoogaerts en Frans Stoele
- Niels Roelen
- Wibe Balt
- Marten Schuurman
- Herman Chevrolet
- Bort Hartog
- Dé Hogeweg
- Dirk van Panhuis
- Theo Buiting
- Harm Job
- HetisKoers!
- Huub Bellemakers
- John Kroon
- Nico Oudhof
- André Schaminée
- Sander Slager
- Jan Schipper
- Leander Mascini
- Luuk Eliens
- Joost Houtman
- Rick van Leeuwen
- Rick Lindeman
- Brend van der Horst
- Hilde Kugel
- Frederik De Brant
- Peter Zantingh
- Henk Strikkers
- Harry Koene
- Klaas Bakker
- Eric Mijster
- Petra Uittenbogaard
- Luk Catrysse
- Dieter Desmet
- Henri Drost
- Jurgen van Teeffelen
- Gerdjan Kipping

- Jan Sonneveld
- Kees de Jong
- Vincent Cardinaal
- Randy Bloks
- Marc Peeters
- Harmen Malderik
- Michiel Elijzen
- Sven Spoomakers
- Lexan Pieterse
- Juul van Loon
- Frank Kwanten
- Oleg Tinkov
- Maarten van Heems
- Barend Pelgrim
- Jeanine Laudy
- Sjoerd Marcelissen
- Harry Zevenbergen
- Jurryt van de Vooren
- Wibe Balt en Stefan Couperus
- Martijn Hendriks
- Bestetotnutoe.nl
- Tim van Asch
- Arjan Kim
- Andries Hoekstra
- Robert Vuijk
- Jos Mans
- Ricco van Nierop
- Kasper Dijk
- Alex Klusman
- Jan-Willem Schimmel
- Jan Hiddink
- Filip Aerts
- Barman Stereo
- Raoul De Groote
- Coen Harleman
- Martijn Veltkamp
- Pieter Odink
- Theo Neyenhuis
- Sjaak van Haaster
- Maarten Boers
- Marco Hendriks

- Leslie Laureys
- Stijn De Zaeytijd
- Tom de Zeeuw
- Wiep Idzenga
- Pieter Evelein
- Tom Enthoven
- Wim Hofstede
- Ellen Brunninkhuis
- Fabian Bijman
- Diana Kuip
- Matthijs de Winter
- Nynke de Jong
- Hugo Vogel
- Rijan van Leest
- Jan Hospes
- Leonie Walta
- Bjorn Kuiper
- Frank Hettinga
- Jasper Koning
- Rose Mentink
- Robert van Willigenburg
- Hartger Wassink
- François van der Meide
- Bas van Druijten
- Guuz Hoogaerts
- Linda Sigmond
- Peter Lenting
- Thomas Vanbrabant
- Gerard Kruijff
- Wim van Rooy
- Harmen van der Meulen
- Fred de Vries
- Mirjam Wolder
- Peter Schutte
- Philippe Vancraeynest
- Gio Lippens
- Jeroen Katerberg
- Marijke van Roost
- Kevin Moens
- Ann Braeckman
- Arie Hut

- Jesse Reith
- Robin van der Kloof
- Boris Bleijlevens
- Alexander van Straten
- John den Braber
- Mariken van Meteren
- Diederik van Zessen
- Mark Thiessen
- Bertus Bouwman
- Wouter Roosenboom
- Ewald Verkerk
- Rik Vanwalleghem
- Peter de Brock
- Arnan Samson
- Rob Nijman
- Wim Daniels
- Thijs Stege
- José Mast
- José Been
- Christopher Froome
- Tim van Ham
- Fred Pellenaars
- Luuk Ikink
- Gert Jan de Vries
- Laurens Soenen
- Lennaert Rooijackers
- Rick Timmermans
- Annelore Cleuren
- Jetse Bol
- Bart den Blanken
- Gerrit Wijnne
- Jan Boesman
- Koen Wielinga
- Joost van Waert
- Joris Polman
- Margot Hollevoet
- Sven Portz
- Ruben Vandeputte
- Dick Heuvelman
- Daan van Leeuwen
- Martijn van der Weerd

- Wielermagazine Soigneur
- Gert Coone
- Maarten Koning
- Davy Scheelen
- Rick Buur
- Bas Steman
- Andy Houtkamp
- Reno van Dael
- Peter Tetteroo
- Stefan van der Weyde
- Chrétien Breukers
- Mart Waterval
- Johan Vermeulen
- Tie Schellekens
- Janus Verlaeckt
- Sanne de Vries
- Florian van Velthoven
- Fabio Farelli
- Bas van Eijk en Léon Geuyen
- Sjoerd Smits
- Jaap Stalenburg
- Bart Toorenaar
- Renzo Verwer
- Jonas Heyerick
- Johan Roos
- Wiel Smeets
- Jordy van Treijen
- Hans van der Linden
- Simon Hendriksen
- Gijsbregt Brouwer
- Ilona Kamps
- Peter Valkema
- Marit de Roij
- Nick de Groot

Een kerstcadeau vol wielerverhalen van je wielervrienden van Het Is Koers!

Met de feestdagen voor de deur en weinig wielerschoon in de nabije toekomst om naar uit te kijken, is er niets lekkerder dan languit op de bank of in de luie stoel terug te blikken op het fantastische wielerverhaal 2015. Een jaar waarin Tom Dumoulin hard viel en groots opstond, waarin een sympathieke sloopkogel van Duitse makelij Parijs-Roubaix won en waarin Peter Sagan na een belachelijke zomer vol wonderlijke tweede plaatsen zich tot de mooiste wereldkampioen ooit troonde.

Naast deze voor de hand liggende hoogtepunten zijn er natuurlijk nog talloze andere mooie wielerverhalen te vertellen. In deze bundel vind je een selectie van de mooiste, beste en meest indrukwekkende verhalen die in het afgelopen jaar op hetiskoers.nl verschenen. Van persoonlijke trimofen en leed op mythische bergflanken tot heldenvereringen en verlangens naar de koersdagen van weleer; met deze bundel droom je de wielerverhalen van de winter weg. Het Is Koers wenst je fijne feestdagen en een heerlijk wielerverhaal 2016 toe.

Omdat het de schoonste sport op aard' is.
Omdat wielrennen zo heroïsch is.
Omdat wij van helden houden.
Omdat we van koers houden.
Omdat wielerverhalen verteld moeten worden.
Daarom schrijven we erover.
Het is koers!

